

Andrzej Środoń

LEON STUCHLIK

PROFESOR ANDRZEJ ŚRODOŃ W 80. ROCZNICĘ URODZIN

Eightieth anniversary of Professor Andrzej Środoń birth day

Profesor dr Andrzej Środoń, członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk, wybitny paleobotanik czwartorzędu oraz wieloletni redaktor naczelny *Acta Palaeobotanica*, urodził się 23 listopada 1908 roku w Stanisławowie (obecnie Iwano-Frankowsk, ZSRR). Po ukończeniu szkoły średniej typu matematyczno-przyrodniczego wstąpił w 1928 roku na Uniwersytet Jagielloński, gdzie pod kierunkiem profesora Władysława Szafera rozpoczął studia botaniczne. Pierwszą swoją pracę naukową o dyluwialnych szczątkach roślin z rodziny *Nymphaeaceae* opublikował w 1935 roku.

W latach 1933—1935 brał udział w zespołowych badaniach szaty roślinnej Gór Czyweczyńskich i Czarnohory (kier. prof. B. Pawłowski). Tu powstała, opublikowana dopiero w 1948 roku, jego rozprawa doktorska o górnej granicy lasu w wymienionych pasmach Karpat Wschodnich. W tym samym mniej więcej czasie (1933—1939) był zatrudniony w Biurze Delegata Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do spraw ochrony przyrody. Z tego okresu pochodzi szereg jego artykułów i notatek dotyczących zagadnień ochrony przyrody w Polsce, a zwłaszcza starych i zabytkowych drzew. Studia uniwersyteckie zakończył w 1936 roku, uzyskując w czerwcu 1939 roku stanowisko starszego asystenta w Instytucie Botanicznym UJ. Zmobilizowany we wrześniu 1939 roku odbył kampanię wrześniową w stopniu podporucznika, a następnie przez Węgry i Francję przedostaje się w 1940 roku do Anglii, gdzie służy w wojsku polskim do końca wojny. W latach 1943—1944, po uzyskaniu urlopu z wojska, studiuje na Uniwersytecie w Cambridge. W School of Botany zajmował się zagadnieniami z zakresu historycznej geografii roślin, a w School of Agriculture — odpornością ras pszenicy na mączniaka. Czas pobytu w Cambridge Środoń wykorzystał na pogłębienie swych zainteresowań naukowych i po powrocie do kraju (luty 1946 rok) był przygotowany do podjęcia badań nad historią roślinności w czwartorzędzie Polski. Gruntownie zajmuje się wieloma stanowiskami flor glacialnych, interglacialnych i holocenijskich z obszaru całej Polski.

Uzyskane wyniki doprowadziły do kilku rozpraw o charakterze syntetycznym (1950, 1952, 1959, 1960, 1967, 1972). Szczególnie dużo uwagi poświęca historii roślinności Karpat w czasie ostatniego zlodowacenia, a zwłaszcza jego wczesnego okresu. W tych latach współpracuje blisko z geomorfologami i geologami, dostarczając potrzebnych wskazówek stratygraficznych. Gromadzone od wielu lat materiały dotyczące świerka pospolitego zakończone zostały syntetyczną rozprawą o genezie i historii tego drzewa na terytorium Polski. Rozprawa ta zapoczątkowała serię publikacji ujmujących czwartorzędową historię poszczególnych rodzajów drzew i krzewów oraz niektórych bardziej interesujących roślin zielnych o charakterze wskaźnikowym.

Od początku powojennej działalności profesor Środoń związany jest z dydaktyką na Uniwersytecie Jagiellońskim, gdzie przechodzi kolejne szczeble swej kariery naukowej. W roku 1947 uzyskuje stopień doktora, w 1955 roku stopień docenta na podstawie rozprawy pt. „Ostatni glacjał i postglacjał w Karpatach“, w 1962 roku tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1977 roku profesora zwyczajnego. Od roku 1946, jako adiunkt w Instytucie Botanicznym UJ, prowadzi zajęcia ze studentami, a w latach 1955—1963 wykłada paleobotanikę dla studentów botaniki, a także paleobotanikę czwartorzędu dla studentów geologii i archeologii. Pod jego opieką wykonywane są prace magisterskie i rozprawy doktorskie. W swoich badaniach profesor Środoń nie ogranicza się tylko do terytorium Polski. W roku 1957 brał udział w polskiej wyprawie naukowej na Spitsbergen, a przywiezione materiały posłużyły mu do napisania cennej pracy pt. „Pollen spectra from Spitsbergen“. Poza działalnością dydaktyczną i badawczą profesor Środoń bierze udział w reprezentowaniu nauki polskiej za granicą. W latach 1957—1961 należał do Prezydium Komitetu Organizacyjnego Kongresu INQUA w Polsce, w 1962 roku wyjeżdżał do RFN na konferencję botaników zajmujących się czwartorzędem. Na kongresie palinologicznym w Utrechcie (1966 rok) został powołany na członka International Working Group of Palynologists. W roku 1972 był współorganizatorem karpackiej części „Symposium of the INQUA Commission on Studies of the Holocene in Poland“, a w roku 1974 Zakład, którym kierował, zorganizował III Sympozjum Międzynarodowej Grupy Paleobotaniki. W tymże roku został wyróżniony godnością członka zagranicznego Bułgarskiego Towarzystwa Botanicznego.

Po przejściu profesora dra W. Szafera w 1961 roku na emeryturę profesor Środoń przejął kierownictwo Zakładu Paleobotaniki Instytutu Botaniki PAN, największego w kraju ośrodka badań z tego zakresu. Zakład prowadzi studia nad florami triasu, jury, trzeciorzędu i czwartorzędu. Dominują badania nad florami młodszego trzeciorzędu i czwartorzędu, wykonywane metodą analizy pyłkowej i analizy szczątków makroskopowych. Osiągnięcia naukowe profesora Środonia dotyczą przede wszystkim flor czwartorzędowych, i w tej dziedzinie jest on dziś uznanym autorytetem w Polsce. Praktyczny aspekt tej działalności naukowej wyraża się w stałej współpracy ze służbą geologiczną w zakresie stratygrafii osadów czwartorzędowych. Jest członkiem Rady Naukowej Instytutu Botaniki PAN, a w latach 1971—1985 był redaktorem naczelnym *Acta*

Palaeobotanica; jest członkiem kilku rad i komitetów redakcyjnych czasopism naukowych.

Za swą działalność naukową profesor Środoń został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem 30-lecia PRL i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. W 1967 roku został uhonorowany godnością członka korespondenta, a w roku 1976 członka rzeczywistego Polskiej Akademii Nauk.

Mimo przejścia na emeryturę (1978) profesor Środoń jest codziennym gościem w Zakładzie Paleobotaniki Instytutu Botaniki PAN, gdzie nadal pracuje w wybranej dziedzinie naukowej.

Dorobek naukowy profesora dra Andrzeja Środonia obejmuje 115 publikacji, w tym 64 naukowe.

PUBLIKACJE PROFESORA DRA ANDRZEJA ŚRODONIA

The published work of Professor Andrzej Środoń

1934. Inwentarz zabytkowych dębów w Polsce. *Ochrona Przyrody*, 14: 78—110.
1935. Studia nad szczątkami dyluwialnymi roślin z rodziny *Nymphaeaceae*. *Starunia*, 7: 1—10.
1935. Uzupełnienie inwentarza zabytkowych dębów w Polsce. *Ochrona Przyrody*, 15: 130—142.
1935. Inwentarz zabytkowych lip w Polsce. *Ibidem*, 15: 95—129.
1936. Rozmieszczenie limby w polskich Karpatach i jej ochrona. *Ibidem*, 16: 22—42.
1937. Modrzew polski (*Larix polonica* Rac.) w Maniawie w Gorganach. *Ibidem*, 17: 210—215.
1937. O ochronę pierwotnego lasu sosnowego (*Pinus silvestris* L.) w uroczysku „Bór“ w Gorganach. *Ibidem*, 17: 339—341.
1937. Materiały do inwentarza zabytkowych buków w Polsce. *Ibidem*, 17: 230—252.
1937. Wodospady Hramitnego w Hryniawie. *Kwart. Biul. Inform.*, 7 (2): 9—10.
1937. O ochronę parku w Zembrzycach. *Ibidem*, 7 (2): 7—8.
1938. Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Stanisławowie. *Ibidem*, 8 (3): 15.
1938. „Opisanie dębu znakomitej wielkości“. *Echa Leśne*, 15 (2): 17—18.
1946. Rezerwaty leśno-stepowe nad Nidą w powiecie pińczowskim. *Chrońmy Przyr. Ojcz.*, 2: 35—37.
1946. O ochronę przyrody w Wielkiej Brytanii. *Ibidem*, 5/6: 1—4.
1947. The upper limit of forest in the Czarnohora Mts. and the Czywczyn Mts. *Bull. d. l'Acad. Polon. d. Sc. et Lett.*, B: 167—180.
1947. Biologiczna flora Wysp Brytyjskich. *Wszechświat*, 3: 92—93.
1947. O florze i faunie zbombardowanego Londynu. *Ibidem*, 5: 144—147.
1948. Górna granica lasu na Czarnohorze i w Górach Czywczyńskich. *Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU*, 72: 1—92.

1948. przyczynek do historii rozwoju lasu w Karpatach Wschodnich. *Starunia*, 2: 1—24.
1949. O ochronę kosej olchy (*Alnus viridis* DC.) w Bieszczadach. *Chrońmy Przyr. Ojcz.*, 5 (4—6): 67—68.
1950. Rozwój roślinności pod Grodnem w czasie ostatniego interglacjału. *Acta Geol. Polon.*, 1: 365—400.
1952. Ostatni glacjał i postglacjał w Karpatach. *Biul. Państw. Inst. Geol.*, 67: 27—75.
1952. Późnoglacialna flora z Dziadowych Kątów koło Grywałdu. *Ibidem*, 67: 77—97.
1954. Flory plejstocenijskie z Tarzymiechów nad Wieprzem. *Biul. Inst. Geol.*, 69: 5—78.
1954. Interglacialny torf ze Śmielina koło Nakła na Pomorzu. *Ibidem*, 69: 153—158.
1954. Kopalne stanowiska roślin z epoki lodowej. *Atlas Polski*, z. 11.
1954. Badania paleobotaniczne Zakładu Botaniki PAN. *Kosmos*, 3: 352—354.
1955. Flora glacialna z Czumowa nad Bugiem. *Acta Soc. Bot. Polon.*, 24: 627—633.
1955. *Pterocarya* cf. *fraxinifolia* Spach. w polskim plejstocenie. *Ibidem*, 24: 635—637.
1956. Wspólnie z Gołąbowa M. Plejstocenijska flora z Bedlna. *Biul. Inst. Geol.*, 100: 7—44.
1956. W sprawie interglacjału w Szelągu pod Poznaniem. *Ibidem*, 100: 45—60.
1957. Flora interglacialna z Gościęcina koło Koźła. *Ibidem*, 118: 7—60.
1957. Wiek interglacjału w Koszarach nad Bugiem. *Acta Soc. Bot. Polon.*, 26: 567—581.
1958. Rola epoki lodowej w ewolucji roślin. *Probl. Ewolucj.*, IV: 71—77.
1958. Tymczasowe sprawozdanie z badań botanicznych na Spitsbergenie w lecie 1957 r. *Przeł. Geofiz.*, 3: 185—186.
1958. Tundra Svalbardu. *Problemy*, 3: 203—209.
1958. Trzydzieści lat polskiej palynologii. *Nauka Polska*, 6: 67—79.
1958. Paleobotaniczne prace w Karpatach z zakresu najmłodszego plejstocenu i holocenu. *Acta Archaeol. Carpath.*, 1: 155—158.
1958. Recenzja „S. Kownas i A. Sienicka. Przewodnik dendrologiczny po Toruniu i okolicy“. *Wszechświat*, 5: 141.
1959. Zarys historycznego rozwoju szaty roślinnej Polski w późnym glacialu i w postglacialu. W: Szafer W. i Zarzycki K. (red.). *Szata roślinna Polski*, 1: 511—543. PWN, Warszawa.
1959. Historia wyspy lodowej T-3. *Wszechświat*, 2: 51—52.
1960. Wspólnie z Birkenmajerem K. Interstadiał oryniacki w Karpatach. *Biul. Inst. Geol.*, 150: 9—70.
1960. Tabela stratygraficzna plejstocenijskich flor Polski. *Rocz. Polsk. Tow. Geol.*, 29: 299—316.

1960. Pollen spectra from Spitsbergen. *Folia Quatern.*, 3: 1—17.
1961. Wspólnie z Sobolewską M. Late-pleistocene deposits at Białka Tatrzańska (West Carpathians). *Ibidem*, 7: 1—16.
1961. Palaeobotany studies on the Quaternary in Poland. *Prace Inst. Geol.*, 34: 667—674.
1961. Wspólnie z Starklem L. Pleistocene floras in the river-system of the upper Vistula. Guide-book of excursion „From the Baltic to the Tatras“. VI-th INQUA Congress, 3: 74—81.
1962. O niektórych zagadnieniach dotyczących paleobotaniki i stratygrafii czwartorzędu w Polsce. *Kwart. Geol.*, 6: 679—694.
1962. Paleobotanika na Kongresie INQUA w Warszawie. *Kosmos A*, 11 (1): 87—92.
1963. Międzynarodowa konferencja botaników zajmujących się roślinnością czwartorzędu (NRF). *Kosmos*, 12 (3) 325—327.
1963. Recenzja. „Z badań czwartorzędu w Polsce“. *Przeł. Geol.*, 6, 297.
1964. Wspólnie z Sobolewską i M. Starklem L. Młodoplejstocenijskie osady z florą kopalną w Wadowicach. *Folia Quatern.*, 16: 1—64.
1964. Paleobotany and stratigraphy of the Late-pleistocene deposits in the Northern Carpathians. Report of the VI th Intern. Congress of Quatern., Warsaw 1961, II: 483—486.
1964. Some features of the Late Pleistocene vegetation in Poland. Tenth Intern. Bot. Congress, Edinburgh. Abstracts of papers: 26.
1964. Roślinność, klimat i stratygrafia późnego plejstocenu Polski. *Wszechświat*, 10: 209—213.
1964. Bronisław Jaroń. *Polski Słownik Biograficzny*. T. 10. Ossolineum Wrocław—Warszawa.
1965. Wspólnie z Koperową W. Pleniglacial deposits of the Last Glaciation at Zator. *Acta Palaeobot.*, 6: 3—31.
1965. O florach kopalnych w terasach dolin karpaccich. *Folia quatern.*, 21: 1—26.
1965. *Vitis silvestris* Gmel. in the interglacial flora at Suszno on the river Bug (E. Poland). *Acta Palaeobot.*, 6: 33—46.
1965. Wspólnie z Blake W. i Olsson I. U. A radiocarbon-dated peat deposits near Hornsund, Vestspitsbergen, and its bearing on the problem of land uplift. *Norsk Polarinst. Arbok* 1963: 173—180.
1966. Outline of the historical development of the vegetation of Poland in the Late-glacial and Post-glacial periods. W: Szafer W. i Zarzycki K. (red.). *The vegetation of Poland*: 561—593. Pergamon Press.
1967. Stratygrafia późnego plejstocenu Polski niżowej na podstawie paleobotanicznej. W: Galon R. i Dylík J. (red.). *Czwartorzęd Polski*: 61—71, PWN, Warszawa.
1967. Świerk pospolity w czwartorzędzie Polski. *Acta Palaeobot.*, 8: 1—59.
1967. O świerku pospolitym w czwartorzędzie Polski. Konferencja w Kórniku 1967: 5—8. Zakład Dendrol. i Arboretum Kórnickie PAN. Kórnik.

1968. O roślinności interstadialu Paudorf (ostatnie zlodowacenie) w Karpatach Zachodnich. *Acta Palaeobot.*, 9: 1—27.
1968. *Hippophaë rhamnoides* L. in the Quaternary of Poland. *Acta Geograph. Lodz.*, 24: 413—424.
1968. A survey of botanical and paleobotanical research of the Polish Spitsbergen Expeditions 1957—1960. W: Birkenmajer K. (ed.). *Polish Spitsbergen Expeditions 1957—1960*: 91—95. Wyd. Geol., Warszawa.
1968. Wspólnie z Oszast. Wyniki badań palinologicznych nad łąkami zastoiskowymi z Wadowic. *Przegl. Geogr.*, 40: 343—350.
1969. *Pleurospermum austriacum* (L.) Hoffm. w czwartorzędzie Polski. *Fragm. Flor. Geobot.*, 16: 193—198.
1969. Pozycja stratygraficzna flor kopalnych Lubelszczyzny zaliczanych do interglacjału mazowieckiego. *Biul. Inst. Geol.*, 220: 5—12.
1969. Wspólnie z Wierzbicką E. Katalog polskiej literatury biologicznej. T. 2 (23) za lata 1955—1959. Cz. 1: Botanika, mikrobiologia ogólna. *Kom. Nauk. Biol. Wrocław—Warszawa—Kraków. Oddz. PAN w Krakowie*, s. XIV+421, Ossolineum, Wrocław—Warszawa—Kraków.
1969. Prof. dr Bronisław Szafran 1897—1968. *Wiad. Bot.*, 13 (1): 3—7.
1970. Wspólnie z Wierzbicką E. Katalog polskiej literatury biologicznej. T. (23) 2 za lata 1955—1959. Cz. 2: Zoologia, paleontologia, różne. *Kom. Nauk. Biol. Oddz. PAN w Krakowie*, s. XIV+480, Ossolineum, Wrocław—Warszawa—Kraków.
1971. Profesor Władysław Szafer 1886—1970. *Kosmos*, 20 (2): 96—98.
1971. Władysław Szafer 1886—1970. *Nauka Polska*, 6: 214—219.
1971. Władysław Szafer Hon. F. R. S. E. *The Royal Society of Edinburgh, Year Book 1971*: 1—3.
1971. Władysław Szafer 1886—1970. *The Review of the Polish Academy of Sciences*, 16 (4): 117—120.
1971. Recenzja. „Zarzycki K. i Głowaciński Z. 1970. Bieszczady. Wiedza Powszechna, Warszawa“. *Wszecchiat*, 2: 52.
1972. Roślinność Polski w czwartorzędzie. W: Szafer W. i Zarzycki K. (red.). *Szata roślinna Polski*, 1: 527—569. PWN, Warszawa.
1973. Rozwój roślinności w czwartorzędzie Polski. W: Rühle E. (red.). *Metodyka badań osadów czwartorzędowych*: 79—99, Wyd. Geol., Warszawa.
1973. *Polemonium caeruleum* L. — rozmieszczenie współczesne oraz występowanie w plejstocenie Polski. *Fragm. Flor. Geobot.*, 19: 9—21.
1973. O utworach z florą plioceną w Kotlinie Nowotarskiej i Krościenku nad Dunajcem. *Rocz. Polsk. Tow. Geol.*, 43: 301—313.
1973. *Silene wahlbergella* Chowdhuri and *Silene furcata* Rafin in the Pleistocene of Poland. *Acta Palaeobot.*, 14: 207—211.
1973. Karty z historii naszych topoli. W: Topole. Nasze drzewa leśne. *Monogr. popularno-nauk.*, 12: 137—144. PWN, Warszawa—Poznań.
1974. Glacial flora of the Saalian age from Góra Kalwaria near Warsaw. *Acta Palaeobot.*, 15: 17—41.

1975. Wspólnie z Mamakową K. i Mook W. G. Late-pleistocene flora at Kąty (Pieniny Mts., West Carpathians). *Acta Palaeobot.*, 16 (2): 147—172.
1974. Historia cisa na naszych ziemiach. W: Cis pospolity. Nasze drzewa leśne. Monogr. popularno-nauk., 3: 7—17. PWN, Warszawa—Poznań.
1975. Stefan Myczkowski (red.). Rodzime drzewa Tatr. *Studia Ośrodka Dok. Fizjogr.*, 3, 1974. Recenzja wspólna z J. Kornasiem i K. Zarzyckim. *Wiad. Bot.*, 19 (4): 268—273.
1976. Late-pleistocene flora and mammoth skeleton from Rzochów near Mielec (S. Poland). *Biul. Perygl.*, 26: 299—309.
1976. Flora miocenińska Turowa. *Kosmos*, 25 (1): 35—36.
1976. Mikołaj Kostyniuk 1908—1975. *Ibidem*, 25 (2): 97—102.
1977. Wspólnie z Mamakową K. O pleniglacialnej florze z Nowej Huty i osadach czwartorzędu doliny Wisły pod Krakowem. *Rocz. Polsk. Tow. Geol.*, 47 (4): 485—511.
1977. Świerk w historii naszych lasów. W: Świerk pospolity. Nasze drzewa leśne. Monogr. popularnonauk., 5: 7—19. PWN, Warszawa—Poznań.
1977. Flory i roślinność plejstocenu w Polsce, Tabela 3 i 4. W: Czerwiński J. (red.). Budowa geologiczna Polski. 2. Katalog skamieniałości, 3b, Kenozoik, Czwartorzęd. Wyd. Geol., Warszawa.
1978. Realizacja programu badań podstawowych „Współczesne i kopalne flory Polski“ w latach 1971—1975. *Nauka Polska*, 1—2: 63—66.
1979. Brzoza w minionych czasach. W: Brzozy. Nasze drzewa leśne. Monogr. popularnonauk., 7: 9—23. PWN, Warszawa—Poznań.
1979. Paleobotanika w Instytucie Botaniki PAN 1953—1978. *Nauka Polska*, 10: 43—48.
1980. Paleohistoria olszy w Polsce. W: Olsze. Nasze drzewa leśne. Monogr. popularnonauk., 8: 9—23. PWN, Warszawa—Poznań.
1980. Czarny dąb z Dąbia. *Wszechświat*, 3: 74—75.
1981. Karta do historii badań nad czwartorzędem Polski. *Biul. Inst. Geol.*, 321: 13—17.
- 1981/1982. Osobliwe szyszki świerka pospolitego (*Picea abies* (L.) Karst) ze stanowisk w Karpatach Zachodnich. *Rocz. Sekcji Dendrol. PTB*, 34: 21—24.
1982. Pieniny w historii szaty roślinnej Podhala. W: Zarzycki K. (red.). Przyroda Pienin w obliczu zmian: 115—126. PWN, Warszawa—Kraków.
1983. Recenzje. Atlas rozmieszczenia drzew i krzewów w Polsce. *Kosmos*, 32 (3): 455—456.
1983. Jodła pospolita w historii naszych lasów. W: Jodła pospolita. Nasze drzewa leśne. Monogr. popularnonauk., 4: 9—39, PWN, Warszawa—Poznań.
1983. O roślinności późnego plejstocenu. W: Kozłowski K. i Kozłowski S. (red.) *Człowiek i środowisko w pradziejach*: 43—52. PWN, Warszawa.
1984. Uwagi o florze interglacialnej z Hamerni nad Lubaczówką. *Acta Palaeobot.*, 24 (1—2): 53—66.

1984. Prof. dr Tadeusz Wilczyński 1888—1981. Wiad. Bot., 28 (1): 3—6.
1985. *Fagus* in the forest history of Poland. Acta Palaeobot., 25 (1—2): 115—133.
1986. Modrzew w czwartorzędzie Polski na tle zarysu historii jego występowania w Europie. W: Modrzewie. Nasze drzewa leśne. Monogr. popularnonauk., 6: 11—61. PWN, Warszawa—Poznań.
1986. Paleobotanika w działalności naukowej Profesora Władysława Szafera. Acta Palaeobot., 26 (1—2): 3—7.
- (w druku). Profesor Sir Harry Godwin 1901—1985. Nauka Polska.
1987. Flora peryglacjalna z Sowlin koło Limanowej (Vistulian, Karpaty Zachodnie). Acta Palaeobot., 27 (2): 53—70.
1987. Informacja o stanowisku flory peryglacjalnej w Sadowie na Wyżynie Miechowskiej (Vistulian). Acta Palaeobot., 27 (2): 71—75.
1987. Dlaczego *Brasenia* nie rośnie dziś w Polsce? Wiad. Bot., 31 (3): 181—184.
1988. Buk w historii lasów Polski. W: Nasze drzewa leśne. Monogr. popularnonauk., 10. PWN, Warszawa—Poznań.

THE EIGHTIETH ANNIVERSARY OF PROFESSOR ANDRZEJ ŚRODOŃ

Professor Andrzej Środoń, a member of the Polish Academy of Sciences, an outstanding palaeobotanist of the Quaternary and the editor-in-chief of *Acta Palaeobotanica*, was born on 23 November 1908 in Stanisławów (now Iwano-Frankowsk, USSR). Having attended the secondary school of the Mathematical — Biological Faculty, he entered the Jagellonian University in 1928 where he started botanical studies under the supervision of Professor Władysław Szafer. He published his first research paper on diluvial remains of the *Nymphaeaceae* family in 1935.

In the period of 1933 to 1936 he participated in the team work on the vegetation of the Czywczyńskie Mountains and Czarnohora (directed by Professor Bogumił Pawłowski). It was at that time he prepared his doctoral dissertation on the upper forest boundary in the above mentioned ranges of the Eastern Carpathians (the dissertation was published only in 1948). In about the same time (1933—1939) he held a post in the Office of the Representative of the Ministry of Religious Beliefs and Public Enlightenment dealing with matters of the natural environment preservation. That period brought a number of articles and notes referring to the problems of the natural environment preservation in Poland, especially the preservation of old and monumental trees. He completed his university studies in 1936 and got a post of a senior assistant in the Botanical Institute of the Jagellonian University in June 1939. Mobilized in September 1939, he took part in the September Campaign in the rank of Second Lieutenant; then, via Hungary and France, he reached England in 1940, where he served in the Polish Army till the end of the war. On leave from the army and in 1943 and 1944 he studied in Cambridge University. At School of Botany he dealt with the problems of historical plant geography and at

School of Agriculture he studied the immunity from the powdery mildew in the varieties of wheat. Professor Środoń used the time spent at Cambridge to study his topics of interest more thoroughly and when he went back to Poland in February 1946 he was prepared to start research in the history of flora in the Quaternary in Poland. He dealt very thoroughly with many Glacial, Inter-glacial and Holocene floras from the whole territory of Poland. The results obtained led to several publications of synthetic character (1950, 1952, 1959, 1960, 1967, 1972). Professor Środoń paid particular attention to the history of Carpathian flora during the Last Glaciation, especially its earlier phase. At that time he co-operated with geomorphologists and geologists, providing the necessary stratigraphic instructions. The data on the common spruce in Poland, collected for many years, resulted in a synthetic treatise on the genesis and history of this tree in Poland. The treatise started a series of publications on the Quaternary history of particular types of trees and shrubs and some more interesting herbaceous plants of indicatory character.

Professor Środoń's post-war work has been linked with his teaching in the University from the very beginning. It is in the Jagellonian University that he reached all the successive steps in his professional career. In 1947 he was given a doctor's degree, in 1955 he is made Associate Professor on the basis of his monograph: "The Last Glacial Period and the Post-Glacial Period in the Carpathians", in 1962 he received the title of "extraordinary professor", and in 1977 — "ordinary professor". Since 1946, employed in the Botanical Institute, he conducted classes with students, and in the period of 1955 to 1963 he lectured on palaeobotany for students of botany and also had lectures in Quaternary palaeobotany for students of geology and archaeology. He also supervised M. A. theses and doctoral dissertations. In his research Professor Środoń is not limited only to the Polish territory. In 1957 he took part in the Polish expedition to Spitsbergen and the data he collected there enabled him to write the valuable work: "Pollen Spectra from Spitsbergen". Apart from teaching and research, representation of Polish science abroad falls within Professor Środoń's occupations. In the period of 1957 to 1961 he was one of the Presiding Officers of the Organization Committee of the INQUA Congress in Poland. In 1962 he attended the botanists' conference in West Germany (the participants dealing with the Quaternary). At the Palynological Congress in Utrecht (1966) he was appointed a member of the International Working Group of Palynologists. In 1972 he was a co-organizer of the Carpathian part of the Symposium of the INQUA Commission on Studies of the Holocene in Poland, and in 1974 the Department he was in charge of organized The Third Symposium of the International Group of Palaeoethnobotany. In the same year he was honoured with the foreign membership of the Bulgarian Botanical Society.

After Professor Szafer's retirement in 1961 Professor Środoń took became Head of the Department of Palaeobotany in the Institute of Botany of the Polish Academy of Sciences in Kraków, the greatest centre of research in this field in Poland. The Department conducts studies in the flora of the Triassic,

Jurassic, Tertiary and Quaternary. The dominant studies are those in the flora of the later Tertiary and Quaternary carried out by means of pollen analysis and analysis of macroscopic remains. Professor Środoń's scientific achievement is, first of all, in the Quaternary floras and in the field he is now the recognized authority in Poland. The practical application of his research is in the regular cooperation with the geological service.

Professor Środoń is a member of the Academic Board of the Institute of Botany in the Polish Academy of Sciences, and in the period of 1971 to 1985 he was the chief editor of *Acta Palaeobotanica*. He is a member of several editorial boards and committees in scientific periodicals. For his research Professor Środoń was decorated with the Gold Cross of Merit, the Medal of Thirtieth Anniversary of the Polish People's Republic, and with the Chivalrous Cross of Polonia Restituta. In 1967 he was honoured with the membership of the Polish Academy of Sciences.

Although retired since 1978, Professor Środoń is an everyday visitor in the Department of Palaeobotany of the Institute of Botany in the Polish Academy of Sciences, where he continues his work.

The published work of Professor Środoń includes 115 items, with scientific publications numbering 64.

*W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences,
ul. Lubicz 46, 31-512 Kraków*